

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/บทนำ

วันที่: พุธที่ 4 - อาทิตย์ 7 มิถุนายน 2563

ปีที่: 43

ฉบับที่: 5259

หน้า: 1(ขวา), 2

Col.Inch: 113.89 Ad Value: 153,751.50

PRValue (x3): 461,254.50

คลิป: สี่สี่

หัวข้อข่าว: 'บรรยง' ไซรหัสพื้นบินไทย เต็มเงินสดแสนล้าน สู่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

‘บรรยง’ ไซรหัสพื้นบินไทย

เต็มเงินสดแสนล้าน สู่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

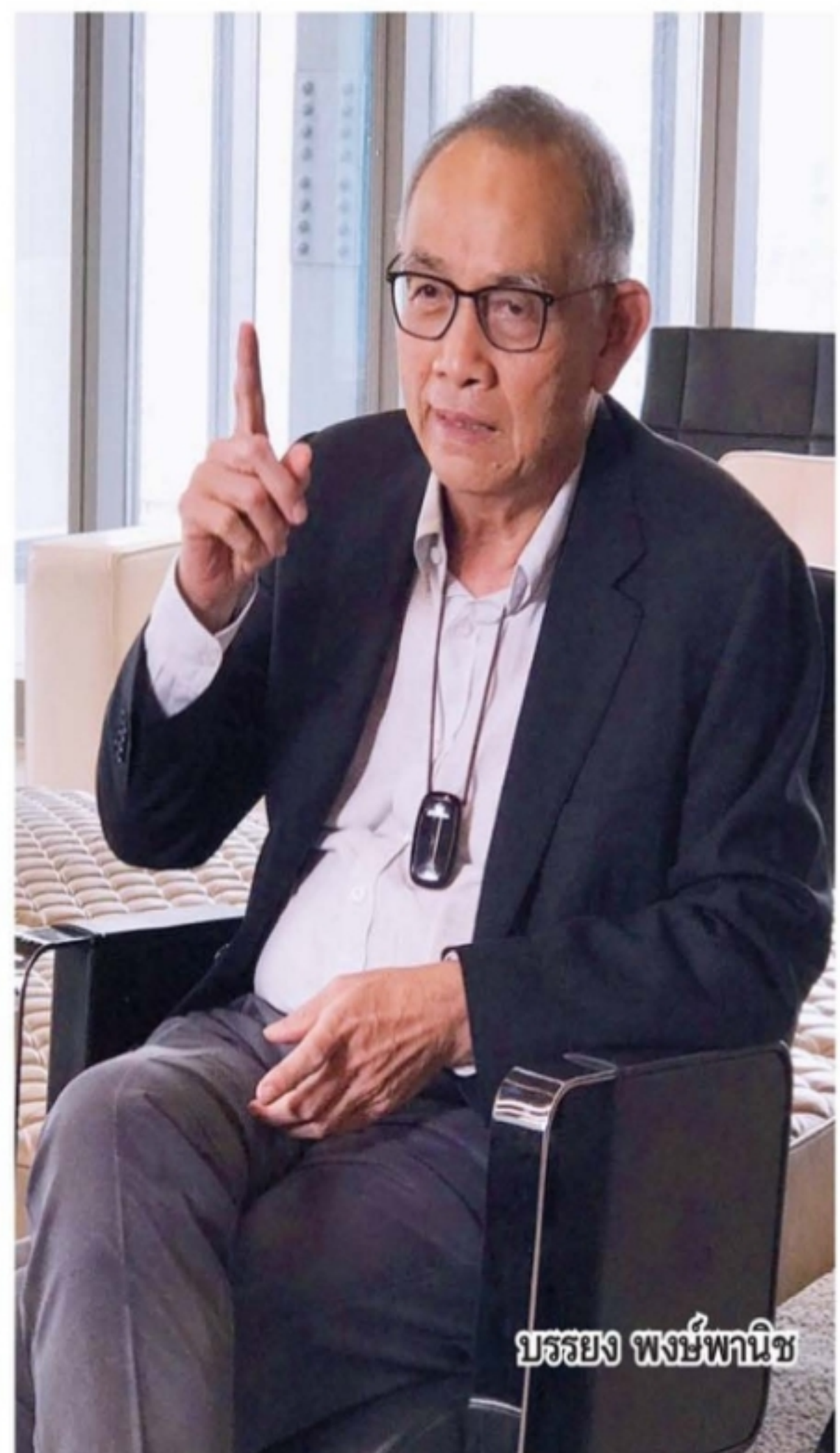
ท่ามกลางความตกต่ำของ “การบินไทย” สายการบินแห่งชาติ ถูกलयแพไปขึ้นฝั่งคาอยู่ที่ “ศาลล้มละลาย” “ประชาชาติธุรกิจ” สัมภาษณ์ “บรรยง พงษ์พานิช” ประธานกรรมการบริหาร ธนาคารเกียรตินาคิน อดีตบอร์ดการบินไทย ซึ่งเห็นด้วยกับการที่รัฐบาลยื่นมือเข้าช่วยอดีตรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ของประเทศ ด้วยหวังว่าจะเกิดการถอดบทเรียน นำไปสู่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ

แนะนำสถานะการเงิน “การบินไทย”

“บรรยง” มองว่า การที่รัฐบาลเลือกใช้กระบวนการฟื้นฟูการบินไทยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย เป็น “ทางเลือกที่ถูกต้อง” ดีกว่าปล่อยให้ล้มละลายไปเฉย ๆ หรือใส่แต่เงินเข้าไป โดยไม่มีหลักประกันว่าจะกลับมาดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างกำไรได้อย่างไร

แต่ระหว่างนี้ รัฐบาลควรเร่งซ่อมสถานะทางการเงิน (balance sheet) การบินไทย ให้กลับมาอยู่ในสถานะพร้อมเปิดดำเนินการ “สิ่งที่รัฐบาลต้องทำทันที คือ 1.ลดหนี้สิน และ 2.เพิ่มทุน โดยควรให้กลับมามีหนี้สินต่อทุนราว 2 ต่อ 1 ปัจจุบันการบินไทยมีหนี้สินประมาณ 3 แสนล้านบาท หมายความว่า รัฐบาลต้องลดหนี้สินให้เหลือ 2 แสนล้านบาท แล้วกันไว้เป็นทุน 1 แสนล้านบาท”

“บรรยง” แนะนำว่า ในการเจรจากับเจ้าหนี้ ผู้ทำแผนต้องทำให้เจ้าหนี้เห็นว่า การทำให้การบินไทยกลับมาดำเนินการได้ จะมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงกว่าการเอาทรัพย์สินไปขาย จากนั้น

รัฐบาลค่อยใส่เงินสดเข้าไป

“ถ้าผมเป็นรัฐบาล ผมจะใช้อำนาจต่อรองในฐานะคนที่ใส่เงินใหม่เข้าไป ไปต่อรองกับเจ้าหน้าที่ว่า เขาจะต้องลดหนี้ลงบ้าง ต้องยอมเปลี่ยนหนี้เป็นทุนบ้าง เพื่อหวังว่าเมื่อการบินไทยกลับมาฟื้นฟูกิจการได้ ก็จะมีมูลค่าขึ้นมา”

กรณี “เจแปนแอร์ไลน์” การฟื้นฟูประสบความสำเร็จมาก ลดหนี้ของเจ้าหน้าที่ไม่มีหลักประกันลงไปถึง 85% เหลือเพียง 15%

ส่วนเจ้าหน้าที่มีหลักประกัน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ให้เช่าเครื่องบิน ข้อดีในภาวะนี้ คือ เขาไม่ยอมได้เครื่องบินเท่าไร เพราะในยามนี้เครื่องบินทั่วโลก 16,000 ลำ ถูกใช้งานเพียง 10% เพราะฉะนั้น ต้องเจรจาให้เขายืดหนี้ ลดดอกเบี้ย และเปลี่ยนหนี้เป็นทุน

เต็ม 1 แสนล้าน ต่อลมหายใจ 1 ปี

“บรรยง” ประเมินว่า รัฐบาลจะต้องใช้เงินราว 1 แสนล้านบาท เพื่อให้การบินไทยกลับมาเปิดดำเนินการได้ 1 ปี

อย่างไรก็ตาม หากใส่เงินเข้าไปเฉย ๆ อาจเกิด “ภาวะทิ้งแล้ววิ่ง” คือ เจ้าหน้าที่ถึงกำหนดรับเงิน ได้เงินแล้วก็รีบวิ่งหนีไป ไม่กลับมาให้อีก ดังนั้น การใส่เงินเข้าไปครั้งนี้จึงต้องใส่หลังจากที่ตกลงกับเจ้าหน้าที่ได้แล้ว

“สายการบินอื่น ๆ เช่น ลูฟท์ฮันซ่า สิงคโปร์แอร์ไลน์ส ใช้วิธีการใส่เงินเข้าไปเหมือนกัน เป็นการใส่เงินเพื่อให้กลับมาทำไปตามปกติ ขณะที่การบินไทยต้องพิสูจน์ว่าจะไม่กลับไปขาดทุนหลังจากขาดทุนมา 10 ปีต่อเนื่อง ต้องสามารถพลิกขึ้นมาให้ได้”

วางกลยุทธ์ใหม่-ไล่คนลดต้นทุน

อดีตกรรมการ บมจ.การบินไทยชี้ว่า สิ่งที่การบินไทยต้องทำ คือ การวางกลยุทธ์ใหม่ วางตำแหน่งทางการตลาดใหม่ ปรับเปลี่ยนเส้นทางการบิน ที่สำคัญ คือ การลดต้นทุน ทั้งต้นทุนการขายตั๋วโดยสาร ซึ่งเคยขายผ่านเอเย่นต์มากเกินไป รวมถึงต้นทุนการซื้อ ตั้งแต่เครื่องบิน แก้อี กะปิ น้ำปลา มะนาว ฯลฯ

ตลอดจนการลด “คน” ซึ่งมีหลักฐานเชิงประจักษ์แล้วว่าการบินไทยมีคน “มากเกินไป” เทียบกับการกิจที่ทำอยู่ ไม่ว่าจะ เป็นฝ่าย ลูกเรือ ฝ่ายช่าง และคนใน ฝ่ายสนับสนุนต่าง ๆ

“บรรยง” กล่าวว่า การบินไทยมีพนักงานรวมเอาดีซอร์ชประมาณ 28,000 คน ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำว่า ควรมีพนักงาน 16,000-17,000 คน น่าจะเพียงพอ ดังนั้น การวางแผนหลังจากนี้จะต้องกระทบพนักงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

“บรรยง” เผยด้วยว่า คนที่อยู่ในระดับบริหาร ระดับตัดสินใจในการบินไทย ได้ผลตอบแทนต่ำกว่าตลาดมาก แต่เนื่องจาก

การบินไทยมีพนักงานเยอะ จึงมีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรสูงกว่าที่ควร แต่รายหัวไม่สูง หลายจุดต่ำกว่าตลาดมาก แน่แน่นอนว่าพอต่ำกว่าตลาดก็ยากที่จะจัดจ้างคนเก่งมาทำงานได้

สุดท้ายเมื่อผ่านการพลิกฟื้นกระบวนการใหญ่ “บรรยง” มั่นใจว่าการบินไทยจะมีศักยภาพแข่งขันในธุรกิจการบิน เนื่องจากประเทศไทยอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ดีสำหรับธุรกิจการบิน เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค และเป็นประเทศที่มีคนเดินทางเข้า-ออกจำนวนมาก โดยมีนักท่องเที่ยวปีละ 40 ล้านคน ที่สำคัญประเทศไทยยังมีค่าครองชีพไม่สูงมาก เมื่อเทียบกับคู่แข่งที่เป็นสายการบินพรีเมียม

ชวนสู่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

เมื่อถามถึงโอกาสที่จะนำไปสู่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจอื่น “บรรยง” ฉายภาพว่า รัฐวิสาหกิจที่แข่งขันกับเอกชนด้วยระบบและกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้น “ไม่เวิร์ก”

“โลกพิสูจน์แล้วว่า การบริหารแบบรัฐในกิจการที่ต้องแข่งขัน ต้องมุ่งเน้นเรื่องประสิทธิภาพ ไม่ให้มีการรั่วไหล รัฐทำได้ไม่ดี ไม่เฉพาะในประเทศไทย แต่เป็นทุกแห่งในโลก จึงเกิดกระบวนการที่เรียกว่า ลดรัฐ (privatization) ขึ้น”

แต่การจะไปยุบหรือขายทิ้งรัฐวิสาหกิจที่ประเทศไทยมีอยู่ 56 แห่ง สินทรัพย์รวมกว่า 1.6 แสนล้านบาทนั้น “เป็นไปได้” ต้องใช้วิธีเปลี่ยนระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ลดการรั่วไหล เน้นผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ ต้นทุนต่ำ ซึ่งมีหลายโมเดลที่ต่างประเทศใช้กัน

ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด เช่น การจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ “เทมาเส็ก” ซึ่งเริ่มต้นมีเงินทุน 12 ล้านเหรียญ ปัจจุบันมีทรัพย์สิน 5 แสนล้านเหรียญ โดยที่รัฐบาลไม่ต้องใส่เงินลงไป แถมเทมาเส็กยังส่งเงินให้รัฐบาลจำนวนมาก และรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การดูแลของเทมาเส็ก เช่น สิงคโปร์ เทเลคอม สิงคโปร์แอร์ไลน์ส ดีบีเอสเบงก ฯลฯ ยังกลายเป็นบริษัทชั้นนำของโลก ไม่ใช่เฉพาะในสิงคโปร์

ใคร ๆ ก็ไม่ปลื้มปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

แต่การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะทั้งองค์ภาพไม่ถูกใจสิ่งนี้

“บรรยง” กล่าวว่า นักการเมืองไม่ชอบการปฏิรูป เพราะอำนาจที่เคยมีจะหมดไป ข้าราชการประจำก็ไม่ชอบ เพราะอำนาจของหน่วยงานที่ตัวเองดูแลอยู่ก็จะมี และข้าราชการก็ไม่จำเป็นต้องนั่งเก้าอี้กรรมการอีกต่อไป ขณะที่ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจเองก็ไม่ชอบ เพราะหมายถึงการถูกบีบให้กระโดดเข้าสู่สนามแข่งขัน พนักงานก็ไม่ชอบเพราะต้องทำงานมากขึ้น

ประชาชาติ ธุรกิจ

Prachachat Turakij
Circulation: 120,000
Ad Rate: 1,350

Section: First Section/บทนำ

วันที่: พุธที่ 4 - อาทิตย์ 7 มิถุนายน 2563

ปีที่: 43

ฉบับที่: 5259

หน้า: 1(ขวา), 2

Col.Inch: 113.89 Ad Value: 153,751.50

PRValue (x3): 461,254.50

คลิป: สี่สี่

หัวข้อข่าว: 'บรรยง' ไซรท์สพื้นบิทย เดิมเงินสดแสนล้าน สูการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

จะเข้าขามเย็นขามเหมือนเดิมไม่ได้ สุดท้าย คือ คู่ค้าของ
รัฐวิสาหกิจ ที่เคยทำการค้าแล้วได้ผลกำไรดีก็เกิดการต่อต้าน
นอกจากนี้ ยังมีภาคประชาสังคมที่มักจะยกเรื่องความรักชาติ
สมบัติชาติ ขึ้นมาโจมตี หลายคนบอกว่าการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจจะ
ทำให้เกิดการกินรวบ แต่ "บรรยง" ตั้งคำถามให้คิดว่า ระหว่าง
"กินแบ่ง" กับ "กินรวบ" อะไรจะกินน้อยกว่ากัน

ประธานธนาคารเกียรตินาคินกล่าวด้วยว่า **ข้อดีของการ
ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ คือ ความโปร่งใส ทุกอย่างต้องเปิดเผย
มีกระบวนการ และเปิดให้เกิดการตรวจสอบเต็มที่**

"สุดท้ายผมเชื่อในประชาชน ตราบใดที่ประชาชนเข้าใจและ
เห็นประโยชน์ มันจะเกิด ตอนนี้อยู่ที่ประชาชนว่าจะสนับสนุน
แค่ไหน ถ้ารัฐบาลนี้ยังไม่เห็นควร มีพรรคการเมืองไหนเห็นว่า
ดีจะเอาไปเป็นนโยบายก็เชิญตามสะดวก ผมมั่นใจว่ามันดีกว่า
สถานะปัจจุบันแน่นอน" บรรยงกล่าวและว่า

เวลามีการตั้งรัฐบาล คนจะแย่งกระทรวงที่มีงบประมาณ
ค่อนข้างต่ำ แต่กลับมีรัฐวิสาหกิจที่ใหญ่ที่สุดอยู่ 2-3 แห่ง หาก
เราจัดการรัฐวิสาหกิจได้ดี กระทรวงซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเกรดเอบวก
จะกลายเป็นเกรดซีในมุมมองของนักการเมืองทันที คราวนี้ก็ช่วย
ท่านนายกฯไม่ให้ปวดหัว จะได้ไม่ต้องมาแย่งทั้งกระทรวงนี้กัน

ขุดรากเหง้าปัญหาประเทศ

"บรรยง" ฉายภาพปัญหาประเทศในภาพใหญ่ระบุว่า เกิดจาก
เศรษฐกิจไม่โตและไม่กระจาย ซึ่งนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำ

"การลดความเหลื่อมล้ำที่ดีที่สุด คือ ทำให้ข้างล่างโตมากกว่า
ข้างบน แต่ของเราข้างล่างโตน้อย แถมข้างบนเอาไปหมด
เลยยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำสูงขึ้น ๆ"

สาเหตุของโครงสร้างนี้มาจาก "รัฐมีขนาดใหญ่เกินไป"
และ "ขยายตัวไม่หยุดยั้ง" นำไปสู่การคอร์รัปชันใหญ่